Medlemstidning för
VIGGENKLUBBEN

NR 4 2011

ViggenBladet

Sommarträffen
Om båtnamn
Höstträffen
Ankring
Att medverka i VB
Högsmal fock
Marknaden
Profil

Manager
Hurla våken
Akterstagssträckare
Staplade medlemmar
Riggträff
Viggen Cup
Smultronställe
Lite att fundera på

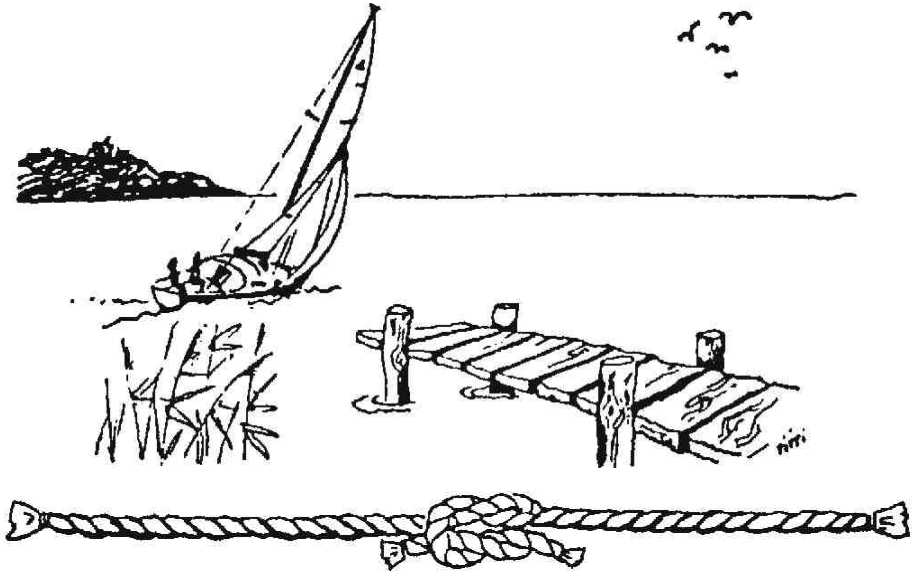

FRÅN BRYGGAN

Hej alla

Nu verkar redan sommaren vara här. Då kommer den traditionella uppmaningen; utrusta båten med papper och penna, samt kamera. Då kan andra förhoppningsvis få ta del av dina sommarstrapatser i ViggenBladet och på hemsidan. Bra recept på mat är också välkomna.

När det gäller sommarens och höstens aktiviteter så finns de med i detta blad. Men glöm inte vår hemsida. Där kommer det senaste upp och förhoppningen är att den ska fungera som ett kontaktorgan mellan medlemmarna. Det är än roligare om du kan vara med på våra träffar. Gemenskapen som brukar uppstå är svår att sätta ord på och det är många skrönor som aldrig kommer i tryck.

Jag vill påminna om Per Brohälls Hederspris som delas ut till den familjebesättning som seglat längst under säsongen. Aspirerar du på det så se till att ha loggboken med i båten.

K-G i Potentilla

SKEPP O'HOJ!

Sommarnumret av VB är som vanligt lite tjockare än flertalet övriga nummer under året, inte för att våra kära läsare skriver mer under våren än under andra delar av året, utan för att Postens reglemente stipulerar att att tidningen inte får väga mindre än eventuella bilagor.

Och som du märkte när du öppnade kuvertet så har du nu fått 2011 års medlemsmatrikel i din hand. Ta med den i båten om du vill ha koll på vilka av dina klubbkamrater som är ute på böljan den blå i sommar. Tyvärr finns det ett alltför stort antal viggenseglare som inte insett värdet av medlemskap i klubben, träffar du på någon av dessa; lägg ett gott ord för Viggenklubben och lämna över ett exemplar vår "värvarfolder" (se sid. 6).

Manusstopp för nästa nummer av VB är inte förrän 14 september så du har hela sommaren på dig för att i lugn och ro skriva om din Viggen-sommar.

Ser fram emot att höra ifrån dig då.

Alf

Sommarträff 1-3 juli
med Viggen Cup!

Vi träffas under helgen som infaller första helgen i juli och från fredag eftermiddag 1 /7 finns ”välkomstkommittén” på plats.

Vi fortsätter att samlas på samma ställe som de senaste åren, nämligen Lilla Kastet på Ingmarsö. Lilla Kastet ligger på Ingmarsös östra del Kålgårdsön

och Trälhavets BK har en uthamn där. Koordinaterna du behöver för att ta dig dit är: N 059°28.83 / E 018°47.54.

Ett litet besök på TBKs hemsida – www.tralhavets-bk.a.se/ – rekommenderas. Gå vidare till "uthamnar" och därifrån till "Ingmarsö – Lilla Kastet". Där får du ytterligare tips om inseglingen, med ensmärken och allt.

Har du frågor, kontakta K-G Sabel
Adress och tel.nr på näst sista sidan.

Man kommer när man vill under fredag eller lördag och här är några hållpunkter för lördagen:

Viggen Cup
Samling för utdelning av frågor och genomgång av regler kl 11.30

Start Viggen Cup kl 12.30

Viggensherry kl 16.00

Tipspromenad
blir det förstås också i år, därefter genomgång av tipspromenaden då du äntligen får veta de rätta svaren!

Grillkväll på berget
med god mat, goda historier, kanske allsång eller vad man nu kan hitta på.

Välkomna alla!

Styrelsen

Viggenklubbens Seglingsorientering 2011

Tävlingside

14 positioner är utlagda i tävlingsområdet, och poängsatta med 1 till 4 poäng beroende på avstånd från startområdet samt svårighet i navigation.
Det gäller att under den av tävlingsledningen stipulerade tidsrymden samla poäng genom att uppsöka valfritt antal positioner i valfri ordning.
Genom att besvara en kontrollfråga vid varje position bekräftar båtbesättningen att positionen uppsökts.
Tidtagningen sätts igång vid den gemensamma starten och tas individuellt på varje båt vid dess målgång.
Vinnare är den båt som samlat flest poäng.
Vid lika antal poäng avgör använd tid.

Regler

Skriftliga regler samt startkort och karta över gräns för motorgång utdelas till varje båt 30 minuter före start.

På startkortet finns 14 positionsangivelser, med poängtal för respektive position samt tillhörande kontrollfråga att besvara.

Besättningen har att under dessa 30 minuter föra in positionerna i sjökort alt. programmera in dessa i gps, plotter etc., samt att göra båten redo för start.

Starten sker i form av ”jaktstart”, d.v.s. båtarna ligger klara i viken och ger sig gemensamt iväg då startskottet går.

Motor får användas fram till angiven gräns, därefter endast segel. Motsvarande procedur fast omvänd gäller vid målgång.

En karta med gränsen inritad bifogas dessa regler.

Användande av motor utanför start- och målområde medför diskvalificering.

Båtbesättningen uppsöker nu valfritt antal positioner samt besvarar kontrollfrågan vid varje position.

Alla båtar skall vara tillbaka senast då den av tävlingsledningen utsatta tidsrymden löpt ut.

Bonuspoäng utdelas vid:

start för enbart segel. (2 poäng)

målgång för enbart segel. (2 poäng)

Poängavdrag sker vid:

överskridande av maxtiden (1 poäng per extra 10 minuter)

Övrigt

Max antal poäng för den som uppsöker samtliga positioner är 35.

Den totala distansen för att uppsöka samtliga positioner rör sig om ca 15-20 Nm.

Prisutdelning sker på plats då samtliga båtar gått i mål och resultatet sammanställts.

Deltagande besättningar erhåller från tävlingsledningen

startkort

karta över gräns för motorgång

Nödvändig utrustning:

Sjökort
612 SE
612 SW
Passare
Transportör
Penna

”Bra att ha”-hjälpmedel att medföra

Kikare
Kamera
GPS

VIGGEN CUP

Snart är det dags igen för en kul lättsam tävlingsform i Viggenklubben – seglingsorientering!

Tävlingen är öppen för viggar och ”storviggar”, och den som inte är medlem i Viggenklubben ännu kan bli det på plats.

Tävlingen går även i år i samband med sommarträffen vid Lilla Kastet på norra Ingmarsö.

Samlingsplats och start/mål för träff och seglingsorientering samt hålltider, se föregående sida.

Ingen föranmälan behövs.

Tidsrymden för tävlingen är utsatt till 2 ½ timme, och målgången avslutas alltså i god tid före Viggen-sherryn och tipspromenaden.

Därefter koras segrare, och för de som vill fortsätter kvällen med gemensamt samkväm, kanske grillning, allsång och dylikt under gemytliga former. Den som vill övernattar.

Resultat meddelas på plats då samtliga båtar gått i mål och resultatet sammanställts. Vandringspriset ”Ratten” delas ut på årsmötet!

Välkomna!

Styrelsen

Sjökorts Manager

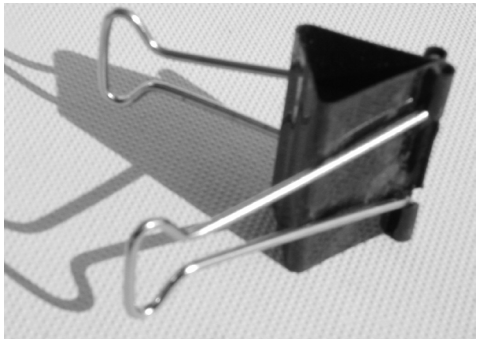

Det gäller att hänga med i språkbrukets förändringar, typ. Således kräver beskrivningen av mitt lilla enkla tips för att förhindra att sjökorten ”bläddras” av vinden att orden i rubriken ovan särskrivs. Samt att den innehåller lite svengelska. Det mesta som hjälper oss att hålla lite ordning (kalender, bankkonton, arkiv ….) får numera epitetet Manager. Och i det här fallet hade ju ”klämmor” låtit alltför banalt. Men det är just det det handlar om. Klämmor som håller ihop sjökortsbunten så att den ligger still. Erfordras dessutom byte till annat kort under seglingen, så sätter man lämpligen klämmorna så att man har nästa kort på baksidan av bunten. Inget mer ”panikbläddrande”.

Harald/Vigg 1103

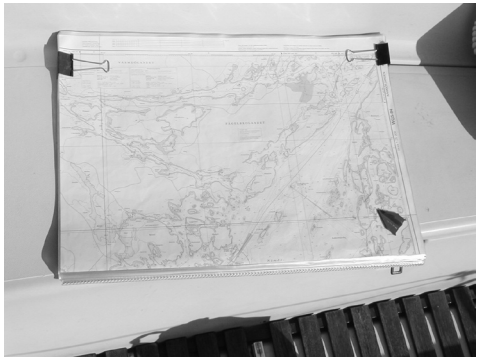

NYA MEDLEMMAR

708 Cecilia Girard
HAUGESUND, NORGE

724 Andreas Milver
GÖTEBORG

906 Paulina Liljander
ÄLVSJÖ

1145 Arne Ljunggren
NORRTÄLJE

1185 Anna Götborg
KRISTINEHAMN

1328 Lars Andersson
HÄSSELBY

Hjärtligt välkomna till Viggenklubben!

DRA STRÅN TILL STACKEN!

Värva nya medlemmar när du träffar andra Viggenseglare.

Vår värvarfolder finn på hemsidan. Ladda ned och skriv ut några exemplar att ha till hands i hemma- och sommarhamnarna! Kan med fördel också sättas upp på anslagstavlor!

Nyttan av akterstagsträckare

Nyttan av akterstagsträckare för trimning av riggen är betydande, det är välbekant. Men fördelen med att kunna avlasta riggen när båten ligger i hamn ska inte undervärderas. Faktum är att det är mest så jag använder anordningen numer, eftersom det inte blir mycket kappseglat.

Jag har konstaterat att när jag seglat båten med normal ansättning av riggen, och därefter slackar så att för- och akterstag är riktigt löst ansatta, så har de styvnat märkbart när jag kommer ut till båten någon vecka senare. Det innebär att skrovet inte bara fått vila, det har också i någon mening ”återhämtat sig”. Detta faktum styrker det riktiga i klassnämndens beslut för några år sedan, nämligen att ändra klasreglerna så att akterstagsträckare blev tillåten. Allt för Viggens vård och långa återstående liv.

Harald/Vigg 1103

PROFILEN

Percy Palm
Sekreterare

Hej, jag heter Percy Palm och är medlem i Viggenklubben sen ca två år, väldigt ny med andra ord. Jag kom med i styrelsen därför att jag tyckte att det nog alltid finns något jag kan bidra med och så för att lära mig mer. Jag vet inte hur mycket jag har bidragit med så här långt, det är upp till er andra att bedöma men jag har lärt mig en hel del.

Hur jag hamnade i en A-vigg är en lång historia som tog sin början i en ombyggd fiskebåt då jag var liten och på krokiga vägar hamnade i en Stortriss för 4-5 år sedan. Har fram tills dess varit matros och fick nu axla rollen som skeppare. Mellersta och norra skärgården utforskades och en del incidenter avklarades bl.a. ett roderhaveri. Med tiden började det bli trångt, två vuxna och två barn och förvånade blickar i gästhamnarna, ”sover ni alla där inne”. Ledde till att vi sneglade på något större. Det skulle vara billigt, lättskött, gå att segla ensam etc, etc. Kraven var många och snart stod det klart att en Viggen var det bästa och efter en tids jakt på Blocket så var Friendship vår (samma namn som båten i SOS sällskapsresan).

Och nu har det snart gått två år och jag är fortfarande supernöjd med vår vänskap. Om vi lämnar familj och barn därhän i detta sammanhang (de finns så klart i stor mängd) så är jag en 50+are som arbetar som psykolog på en beroenderådgivning, har ett långt förflutet som organisationsmänniska.

Är nu sekreterare i Viggenklubben och ordförande i psykologföreningen vid Tio100 AB. Jag bor sedan ett halvt år i Norrtälje men har flyttat runt landet från Övertorneå i norr till Kungsbacka i söder. Jobbat en lång period som konsult inom industrin med oräkneliga hotellnätter i hela Europa. Hoppas kunna bidra till Viggenklubbens utveckling och ser kritik som en möjlighet att bli bättre. Letade upp ett foto från en kulen dag i sittbrunnen och ser fram emot en sommar med många turer på sjön i både regn och sol.

Trevlig sommar vill jag tillönska er alla läsare av ViggenBladet.

Percy Palm

Riggträffen 2011

Årets riggträff ägde rum den 3 maj på numera traditionsenligt sätt vid Mårten Triewalds Malmgård.

Ett femtontal medlemmar hade mött upp i det regnvåta och kyliga vädret.

Med hjälp av sin båtfogde Staffan Söderhäll ställde St Görans Sjöscoutkår sin 1124 till förfogande som demonstrationsobjekt, just sjösatt.

Tekniska Kommitténs riggansvarige, Harald Akselsson, ställde i vanlig ordning upp som som expert och instruktör i detta viktiga ämne, detta år i hård kamp mot vädrets makter med frusna fingrar och våta handskar.

Riggningsprocessen finns väl beskriven i ett dokument som Harald tagit fram, så det är onödigt att återge denna här.

Däremot är det nyttigt att ha sett den i praktiken och få tillfälle att diskutera och ställa frågor. Dessa träffar är alltså av betydande värde.

Harald framhöll betydelsen av korrekt sträckning av vant och stag, och demonstrerade användning av vantkraftmätare.

En alternativ metod är att nyttja en tvåmeters tumstock och mäta förlängning till följd av sträckning (skall motsvara 15% av den last wiren tål). Det tredje och vanliga sättet att ruska i vant och stag och gå på känsel rekommenderas inte.

Det är mycket viktigt att vantskruvarna säkras mot att gängas upp. Det kan ske med saxpinnar eller säkringsringar.

Foto Göran Lilja

I det aktuella fallet nyttjades det förstnämnda. De måste vara i gott skick och inte nyttjas mer än två säsonger. Riggbultarnas säkring bör tejpas, oavsett man använder saxpinne eller säkringsring.

När riggningen av Viggen 1124 var genomförd fortsatte diskussionen inne i värmen i scoutlokalen i malmgården. Samtidigt intogs kaffe och smörgåsar som Staffan arrangerat. Det var välbehövligt och gemytligt utbyte av erfarenheter vidtog.

Göran Lilja, 308 Argo

Höstträff 3-4 september Träskö-Storö

Vi samlas i sydöstra viken i fladen
(se spetsen på viggenmärket)
från klockan 15.00

Gemensam Picknick-supé med kräftor eller surströmming med tillbehör.
Allsång och levande musik – Vedeldad bastu – Trevliga båtgrannar
Vacker omgivning

Vid otjänlig väderlek kolla på hemsidan

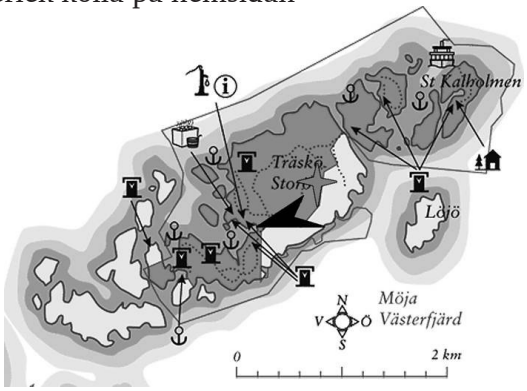

Till dig som vill medverka i ViggenBladet

Du kan skicka alla former av material; hand-, maskin- eller datorskrivet. Allt är lika välkommet. Om du använder dator, lägg inte ner möda på formatering av texten, som t ex spaltsättning, det sköter layoutprogrammet om. Skriv rakt av och gör bara radbyte för nytt stycke. Bifoga bilder separat, inte monterade i dokumentet.

Bilder i ViggenBladet behöver inte alltid vara foton – teckningar är inte fy skam det heller – så fatta pennan! Digitala bilder och text kan du skicka med mail, annat får du lägga i kuvert och stoppa i en gul låda på sta'n så kommer det väl fram så småningom. Post- och mejl-adress finns på näst sista sidan.

Red.

När snejdade du backen senast?

Segling. Tänk vad ordet kan betyda mycket. För min gode vän Sebastian Flink betyder segling att gå ner till båten som ligger tryggt förtöjd mellan Y-bommarna. Väl nere i båten öppnar han upp förluckan så att vinden kan blåsa igenom ruffen och vädra ut den lite unkna, instängda luften. Han fäller upp bordet i sittbrunnen, ställer fram två välkylda flaskor lättöl, häller upp en i ett glas och dricker djupa klunkar. Sedan lutar han sig tillbaks, tänder en cigarill och ser röken stiga mot den blå himlen. När cigarillen och ölen är slut diskar han ur glaset, plockar undan tomflaskorna och låser båten. Vandrar hem med ett fridfullt leende på läpparna. Sebastian Flink har bara seglat en gång i sitt liv och det var för fem år sedan när han köpte sin båt. Hur det gick ska jag berätta en annan gång.

De flesta av oss är inga bryggseglare. Själv kan jag inte slita mig från sjölivet, är det bara ett massivt högtryck, +20 i luften och gärna +22 i sjön så kastar jag mig ut på böljan den blå med en känsla av släktskap till Joshua Slocum och Chichester, fast det är klart dessa föregångare inom den maritima fritidssysslan verkar ha en viss förkärlek till havseglarnas eldorado. Kan någon förklara för mig hur vissa människor är skapta vars största lycka är att sova för lite i ohyggligt obekväma kojer? Jag vet faktiskt vad jag talar om, en gång blev jag lockad att följa med på en Ballad för att på kortast möjliga tid ta oss runt Gotland, eller som jag valde att utrycka det ”att ta sig från punkt a (Sandhamn) till punkt a (Sandhamn) för att äta gott på seglarrestaurangen” (den i Sandhamn ja). Intressant för kalenderbitare kan ju vara att känna till det faktum att avståndet från den brygga vi låg vid till seglarrestaurangen var på sin höjd 0,1 nm, men för att ta oss dit tog vi en omväg på 311 nm (OBS bansträckan utan hänsyn till vind, navigation och sjöodjur).

Det finns mycket trevligare saker att göra till sjöss. En sommar tog jag med mig en dambekant på några dagars lustsegling i mälaren. Bekanta och särskilt damdito är alltid extra välkomna i min lilla båt och ger mig ett gyllene tillfälle att visa vilken hejans seglare jag är som kan ”snejda en back” och ”hurla en våk”. Ni som inte kan snejda en back eller ens hurla en våk kan känna er trygga, det kan ingen annan heller, men vem erkänner sånt? Ett tips är att ni i sommar testar dessa termer på någon båtgranne i gästhamnen. Ta gärna han i vita byxor och blå/vitrandig tröja som ser ner på er från sitt 38 fots amorteringsobjekt . Berätta att du nyss träffat en som inte snejdade backen och inte hade en aning om hur man hurlar våken. ”Fy f-n” säger den randige, ”de kan väl alla?”. Jag lovar att han kommer tillbringa dagen med google för att lista ut vad båtägarskolan missat att lära ut.

Fast visst är vårt språk på sjön eget? Damen på mälarseglatsen hade trots att hon var barnfödd i Majorna endast en kortare kurs i optimistjolle 35 år tidigare så det är henne väl förlåtet att vissa brister fanns i hennes fostran.

Det har hänt att vi haft boktips i VB emellanåt, dock inte i det här numret. Men titta gärna in på en sida som heter www.sittbrunnen.se, där kan få några tips med anknytning till båtlivet.

Plus massor av annat, sidan är verkligen värd ett besök!

Red.

När vi närmade oss Strängnäs gästhamn frågade jag henne ”Kan du ta förtampen?” Javisst, svarade hon och klev fram på fördäcket, tog linan i handen medans jag skötte maskin (4 hp gräddvisp) och aktertampen till bojen. Vi gled sakta mot bryggan, jag sträckte på mig för att se hur långt det var kvar, men räknade samtidigt att mitt nyblivna hoppilandkuttersmycke skulle ta ett lätt steg i land. Märkligt nog gjorde hon ingen ansats alls i den riktningen, hon bara stod där med tampen i ena handen och den andra runt förstaget.

”Är vi inte framme?” var jag tvungen att fråga. ”Jo det är bara några centimeter kvar”, blev svaret varpå jag frågade om hon kunde kliva i land. Med 2 centimeter kvar gick det galant och med den låga fart jag höll så blev det inga värre märken i stäven så allt avlöpte väl, men jag lärde mig att frågan ”kan du ta förtampen?” inte behöver betyda som jag menar ”Ta linan, rapportera, hoppa, bär av och lägg fast”.

Slutligen vill jag dela med mig av en läxa damen fick dagen efter. Jag hade gått i land för att fixa lite färskt bröd och under tiden passade damen på att klä om. I min båt står man inte rakt utan påklädning kräver akrobatik. När damen skulle komma i sina bikinibyxor böjde hon sig framåt, reste sig med ryggen böjd och tryckte sitt oklädda akterparti mot styrbords ruta. Påminde nog en hel del om något som motorburen ungdom gör i protest mot etablissemanget . Jag tror att barnfamiljen i båten bredvid tittade misstänksamt på oss under frukosten och drog en lättnadens suck när vi begav oss utan att genera någon mer.

Avslutar med en liten kunskapstävling; En av Herrarna Slocum och Chichester döpte sin båt till ett namn som för tanken till Internet, vems båt och vad hette den? Maila svaret till chrahl@yahoo.se. Första rätta svar vinner en bok med underbara sopprecept till skeppsbiblioteket.

Christofer

REGIONALT/ombud

Gävle
Åke Hjort
Fältspatvägen 24 C, 806 31 Gävle
026-188719

Kalmar
Börje Gullberg
Esplanaden 19 B, 593 31 Västervik
0490-153 51 (även fax)

Mälaren
Lars-Gunnar Jansson
Katrinelundsvägen 4 B, 1 tr
722 19 Västerås
021-12 13 88
annajansson7@hotmail.com

Västkusten
Ulla Godin
Platåvägen 10, 428 35 Kållered
031-795 46 74

Öresund
Erik Palsund
Rabygatan 70 D, 216 13 Limhamn
040 - 16 09 73

Norge
Anders Johnsen
Brostuen, NO-2130 Knapper
+4790848891
anders.johnsen@skole.nord-odal.kommune.no

Finland
Lars Silen
Mankholmsvägen 3
FIN 023 80 Esbo
Finland
+358407351628
Lars.Silen@kolumbus.fi

Vakanta – ombud sökes till

Siljan, S:t Anna, Vänern, Vättern

HÖGSMAL FOCK

I år investerade jag i en högsmal fock. En sådan har länge känts lockande, dels för att kunna skota innanför vanten och gå högre i vind, dels för att om möjligt arrangera focken som självslående. Båda förhoppningarna har gått i uppfyllelse med klart godkänt resultat. Kanske inte ”optimalt” med den självslående skotningen, men godkänt. Kan f ö en självslående fock någonsin bli ”optimal”, ens med professionellt arrangemang, med tanke på att skotpunkten inte blir justerbar i båtens längsled?

Jag baserade mitt fockval på en artikel av Thomas Skoglund i ViggenBladet 10/1993, och kontaktade Boding som varit involverade i leverans av Thomas segel. Efter justering av ett första förslag till dimensionering, med tydligare förklaring av Jag mitt syfte med seglet, syddes detta. Segelytan är tyvärr något mindre än originalkryssfocken, 9,5 mot 10,0 m2, men det uppvägs av fördelarna, tycker jag. Focken går nästan upp till masttoppen, det fattas bara någon dm. När jag sträcker det hissade seglet kommer skothornet ca 15 cm för om masten, och ca 45 cm ovanför rufftaket, mätt bredvid ”mastfotslimpan.

Manuell skotning

Jag provade först ut hur focken kunde skotas på vanligt sätt, d v s manuellt med ett sb och ett bb skot. Nya skotpunkter skapas genom att två enkla block knopas fast på en lina som fästs med skothakar i ett röstjärn på vardera sidan. Exakta läget för dessa block beror på dels hur lång linan görs, dels vilka röstjärn som väljs. Båda parametrarna måste till syvende og sidst trimmas in mot det aktuella seglet. Prov med lite olika förhållande gav till slut vid handen att för mitt segel verkar toppvantens röstjärn bäst. (Bild 1 visar dock linan fäst i främre undervantens röstjärn). Min lina är, hårt sträckt, ca 208 cm mellan skothakarnas ”ögon”, och blocken sitter ca 45 cm från resp skothake. När vinden fyller seglet och sträcker linan hamnar skotpunkten ganska rakt ovanför övergången mellan däck och rufftak, d v s markant längre in mot båtens centrumlinje än vad originalfockens skotning kan ge. Bild 2 visar linan med block och skothakar. Notera att jag tills vidare har lite extra lina kvar vid ena skothaken, för att fortsatt kunna laborera med linans längd. Både denna lina och skoten utgörs av 8 mm skotlina.

Bild 1

Bild 2

Självslående skotning

Jag vill undvika att i onödan skruva fast en hindrande skotskena tvärs över rufftaket, mellan mast och förpikslucka. Alla vet hur standardarrangemanget för självslående fock brukar se ut. Jag har i stället utgått från att det borde gå att få ett block att vandra utmed en lina som är ”spänd” tvärs över båten. Jag trodde först att det skulle behövas två olika linor för att klara skotningen, men praktiska försök visade hur svårt det är att tänka 3-dimensionellt när det gäller att förutse resultanten av flera sam- och motverkande krafter i olika riktningar, och linan som jag tänkt skulle reglera skotpunktens läge i sidled blev helt verkningslös. ”Slutlösningen” (hittills) blev alltså enklare än väntat. Ett enda skot (8 mm) fästs med skothake i det ena bakre undervantets röstjärn, dras tvärs över däck till ett block som är fäst vid andra sidans röstjärn (med en linstump eller ett schackel), bild 3. Från detta block löper skotet till vinsch på vanligt sätt. På skotlinan, mellan röstjärnen, träs ett svirvelblock i vars svirvel knopas en kort lina med skothake i andra änden.

Bild 3

Denna skothake hakas i fockens skothorn, bild 4. Det är ”det hele”. Genom att släcka respektive ta hem i det enda skotet får man svirvelblocket att vandra på skotlinan, närmare båtmitt ju hårdare man skotar. Även här krävs att man trimmar in balansen mellan skotning och den korta linan, bild 4, i harmoni med det aktuella seglet. Jag har inte tänkt helt färdigt här, och inte provat, men jag föreställer mig att den korta linan bör vara olika lång för relativt hård respektive svag vind. Förhoppningsvis kan linlängden göras lätt justerbar med hjälp av samma typ av linlås som man brukar använda för att sträcka tältlinor. Återstår att pröva. Min erfarenhet hittills är begränsad till vindstyrka på ca 5-6 m/s, och då fungerade en linstump på ca 40 cm riktigt bra. Jag höll jämna steg (minst) med en Vega som gick i samma ”spår” och som förde max-genua.

Harald, Vigg 1103

Bild 4

Kommentar

Ovanstående var infört i VB 9/2004. Efter det har bl a Ulf Arensberg nappat på lösningen, och beskrivit sina erfarenheter i VB 05/2009. Där skriver han mycket riktigt att den tamp jag monterat som trimmöjlighet i skothornet inte verkade ha någon funktion. Jag kom småningom till samma slutsats – tampen gjorde bara risken större att skotlinan hängde sig på någon knap på masten vid stagvändning. En sak som ingen av oss nämnt, tror jag, är att självslående fock är ännu sämre än konventionellt skotad när det gäller plattläns, eftersom styrmedel saknas helt för att hålla focken på önskad bog. Det blir ständiga ”timglas” runt förstaget. Då får man skära mer än vad man annars skulle behövt för att focken ska stå hyggligt lugnt.

Harald i 1103 Costa Jourtan

Reginas problem

Här får du lite att grunna på i sommarhamnen

Under förra sommaren genomfördes i en av våra skärgårdar en kappsegling som hittills inte fått så stor publicitet. Ett antal Viggar deltog och tävlingen, som dessvärre till största delen fick seglas i ösregn, övervakades av den för dagen ditreste, seglingsintresserade juristen Dick Olov Maren, som även förde protokoll. I kamratkretsen benämndes han oftast, dels för initialerna och dels för sin vana att nästan alltid vara iklädd en röd väst för ”Domherren”. Tävlingen skulle enligt planerna även ha bevittnats av Viggenklubbens region-ombud Regina Öman som lovat rapportera in resultatet till kappseglingskommittén.

Tyvärr blev den skärgårdsbåt hon reste dit med stående i fyra timmar på ett – för de flesta välkänt – grund nära farleden. Detta medförde att hon missade tävlingen och på ett hår när också D O Maren som i flygande fläng var på väg att embarkera båten tillbaka till huvudstaden. Regina fick emellertid hejd på honom några minuter för att få resultatlistan, men det här var uppenbarligen inte hennes dag.

Regnet hade gjort ”Domherrens” redan tidigare svårtydda anteckningar fullständigt oläsliga. D O Maren rannsakade sitt minne och Regina antecknade febrilt vad han kom ihåg:

– Det var fem viggar med i tävlingen, alla seglade Albin-Viggen eftersom numren var 345, 456, 567, 678 och 789.

– Alla båtarna var vita men två hade blå sprayhood (eller kapell, som Maren ville kalla den), två hade grön och en hade röd.

– Tre av båtarna hade pojknamn och två hade flicknamn.

– Viggenskepparna hette Peter Orkan, Sigrid Storm, Fia Kuling, Eva Bris och Bosse Bleke. Herrarnas båtar hade flicknamn och damernas hade pojknamn.

– Det fanns inte två båtar med samma färg på kapellet och och med pojk- respektive flicknamn.

– Sigrid Storm var skeppare på Viggen nr 678 som hade likadan sprayhood som nr 789.

– Peter Orkan kom på fjärde plats och Fia Kuling blev slagen av Sigrid Storm.

– Eva Bris och Bosse Bleke hade samma färg på sina kapell.

– Båten med röd sprayhood slog bara en med blå och nr 789.

– Viggen nr 567 slog nr 345.

– Nr 456 hade likadant kapell som den båt som kom på andra plats.

Regina tackade Dick Olov för hjälpen och han gick ombord. Just som båten lämnade bryg- gan ropade han:

– Båten som kom sist hette Klasemil och hade blått kapell!

Regina Öman gick till hamnkaféet, beställde in kaffe och två seglarbullar och satte sig för att begrunda sina noteringar. Vid påtåren var listan klar. Ute lyste solen igen. Kanske var det hennes dag i alla fall.

Vad kom Regina fram till?

Skicka din lösning till ViggenBladet-redaktionen, adressen finns som vanligt på näst sista sidan. Först inkommet rätt svar belönas med ett litet men dock pris.

Av hänsyn till de inblandade är samtliga namn och båtnummer fingerade.

Placering	Båtnummer	Färg på sprayhood	Skeppare	Pojk-/flicknamn

Ankring är en allvarlig manöver!

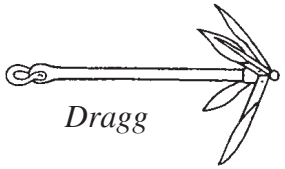

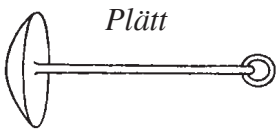

Somliga seglare får aldrig ankaret att sitta. Vid den första morgonbrisen (den som alltid kommer i svinottan) börjar båten dragga och tvingar dem att sömndruckna snabbt besluta vilket som är bäst; göra om hela ankringsmanövern eller ge upp, hissa segel och ge sig av till en riktig hamn med bryggor, kajer, bojar och allt.

Andra seglare släpper sina ankaren och sover alltid lugnt och tryggt. Först när de är ordentligt utsövda öppnar de ruffluckan, kollar läget pigga och nytra för att genast vara beredda att göra det bästa av den nya dagen.

Jag brukade vara en av dessa morgondraggare tills en gammal fiskare gav mig några enkla råd. Hans ord gjorde båtlivet mycket lättare, och det bästa sättet jag kan tacka honom på, är att förmedla hans råd vidare.

*

Det första han lärde mig var, att ankring är en form av förtöjning, och när det handlar om förtöjning ska man alltid räkna med storm. Så se till, att ankaret sitter ordentligt i bottnen.

För att få ett bra tag i bottnen och inte ett tillfälligt fäste i bottenvegetationen, måste flyet tränga ned ordentligt i bottensedimenten. Envar inser lätt att för detta krävs ett ankare med väl formade och skarpa flyn, som med ganska brant angreppsvinkel utövar ett hårt tryck på bottnen. Somliga seglare anser, att skarpa flyn utgör en stor risk för att det ska bli repor i gelcoaten eller det fernissade trät. Visst kan det vara så, men kom ihåg att vi talar om valet mellan blanka ytor och din båts säkerhet och kanske ditt liv! Ankarets viktigaste egenskap är att gripa snabbt och säkert.

*

Det andra rådet jag fick var, att alltid ha en bit kätting närmast ankaret, en halvmeter per kilo ankare är en ganska bra tumregel.

Det finns tre skäl att ha denna kättingstump.

l) Den riktar draget i ankaret så gott som parallellt med bottnen, vilket i sin tur ger ankaret bästa inträngningsvinkel.

2) Vikten av kättinglängden fungerar som en mjuk ryckdämpare, när vågor får båten att gunga.

3) En båt för ankar rör sig alltid och därmed också ankarlinan. Alltså är det risk för att något föremål gnager på linan, och det behöver varken vara skarpt eller skrovligt för att denna våtslipning snabbt ska skava igenom ett ankartåg. En bit kätting eliminerar drastiskt denna risk.

Självklart är det bäst att använda enbart kätting mellan båten och ankaret, men av praktiska skäl kan man nöja sig med ovan beskrivna kättinglängd utan att allvarligt göra avkall på säkerheten.

*

Tredje rådet var att aldrig kasta i ankaret. Sänk det lugnt och sakta till bottnen och håll sedan lätt emot i ankartåget, så att ankaret lägger sig i rätt riktning medan båten sakta fortsätter framåt. Då båten stannat *utan att du använt ankaret som broms* ska du ha så mycket ankarlina ute, att det motsvarar fyra eller helst fem gånger ankringsdjupet. Nu drar du rytmiskt men inte alltför hårt i ankarlinan tills du känner att ankaret trängt ned i bottnen. Först nu drar du fast det ordentligt.

Använder du ankaret som broms, är det risk för att det samlar ihop en ruska tång eller sjögräs, som sedan begränsar ankarets förmåga att tränga ned i bottnen.

*

Min gamle vän fiskaren nämnde också två enligt honom oacceptabla sätt att fjädra av ankarlinan.

Det ena är att vid förtöjning mot land hänga en vikt i ankarlinan rör att få den att gå djupare. Det är visserligen bättre än ingenting, men är endast en nödlösning jämfört med en kättinglängd. Orsaken är, att en sådan vikt får ankarlinan att närmast båten gå brant nedåt för att sedan vinkla av mer eller mindre längs bottnen. Det gör att vikten lyfts lätt uppåt innan linan sträckts såpass, att den börjar bromsa upp båtens rörelse. Då har båten förmodligen redan med kraft slagit i berget eller kajen.

Det andra var att lita på elasticiteten hos en fiberlina. Vid ökande belastning sträcks den mer och mer for att så småningom, till exempel vid hårt väder, närma sig sin tänjningsgräns. Linan är då hårt sträckt och dämpar rycken allt sämre. Samtidigt lyfts röringen på ankaret från bottnen, och detta är, som alla sjömän vet, första fasen då man lättar ankar.

*

Sen tog han upp ett par viktiga saker. För det första, använd ett bra ankare, som är tillräckligt tungt för din båt. Ett lättviktsankare saknar ett av villkoren for god inträngningsförmåga; stor vikt vilande på flyspetsen. Välj också ett ankare, med stor angreppsvinkel mot bottnen. Ju mindre vinkel desto längre rör sig ankaret innan det tränger ner och ju mer ökar risken för att det samlar på sig tång eller sjögräs. Och glöm draggen! Den är konstruerad att inte fastna i bottnen, då man släpar den efter sig för att finna förlorade föremål.

Slutligen, kom ihåg att ankaret hör till båtens primära säkerhetsutrustning med uppgift att få din båt att ligga kvar där du ankrat, inte att vara behändigt ombord.

Kjell Nylén

"Staplade medlemmar"

En av de frågor som ställs till nya medlemmar Viggenklubben lyder: Födelseår? Det är frivilligt att svara och det poängteras att frågan ställs bara för att vi vill få en uppfattning om åldersfördelningen bland medlemmarna.

Under de år jag haft hand om vårt medlemsregister har ingen efterfrågat uppgifterna, men kanske kan det vara intressant för någon med lite siffror som omväxling? (Och vad gör inte redaktören för att fylla ytterligare en sida i tidningen?)

Staplarna nedan baseras på en sökning på "aktiva medlemmar", här ingår då även heders- och ständiga medlemmar, samt Viggen-vänner.

En sökning på "betalt" visade marginell skillnad, men den skulle troligen vara något större om sökningen gjorts efter att de som ej betalt före rensningen inför matrikelunderlaget tagits bort.

Nu säger kanske vän av ordning som summerat siffrorna nedan: Är vi inte fler? Jodå, det är vi, men vi har alltå inte åldersuppgifter på alla som finns i medlemsregistret.

Men visst behöver vi bli fler, så ta alltså fasta på uppmaningen på sid. 6 och hjälp till att värva nya medlemmar! Året om.

Medlemsregistret / Alf

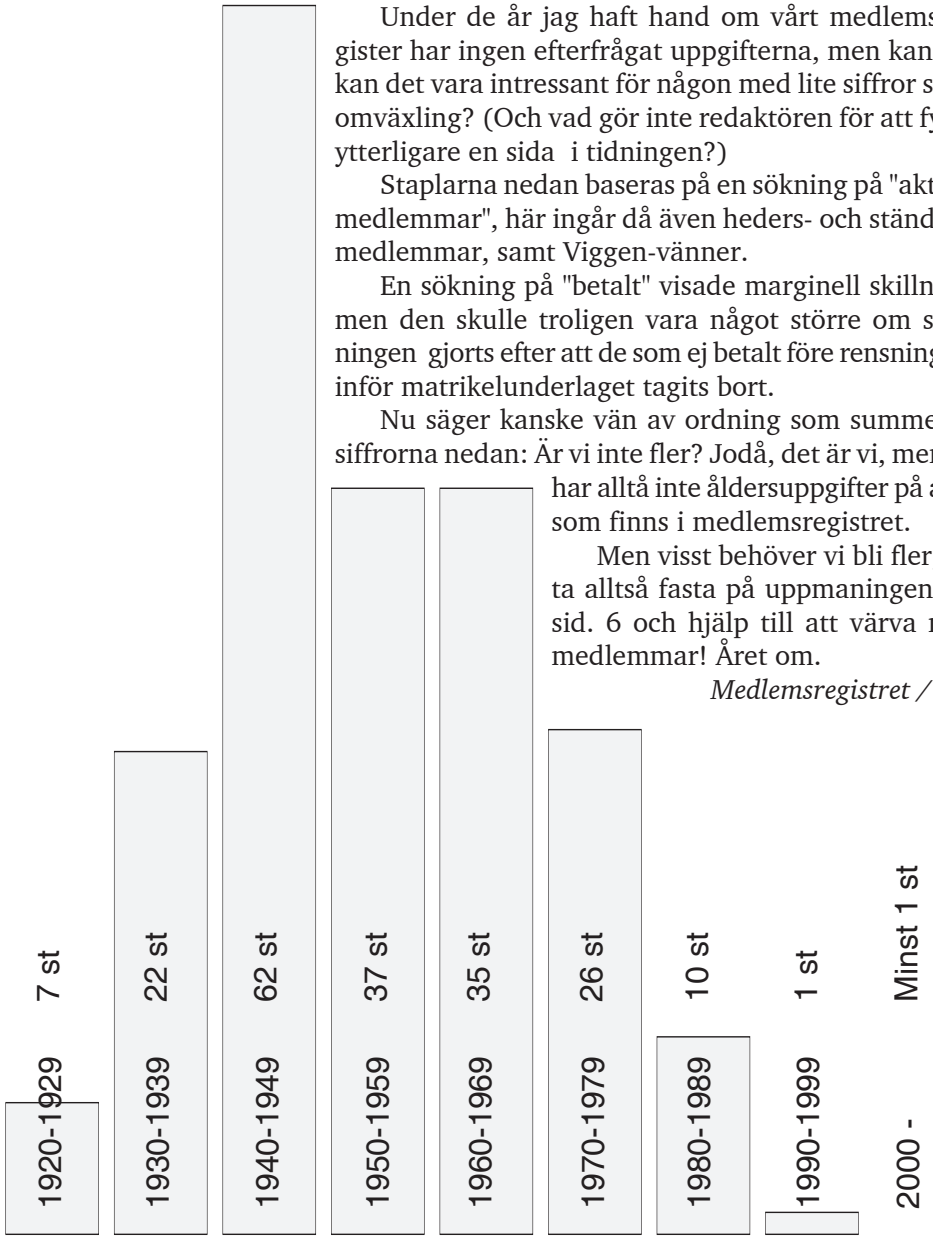

Varför heter hon ???

I majnumret av ViggenBladet 1983 ställde Solveig i Viggen 123 frågan varifrån båtnamnen kommer . . .

Vårt nya regionombud i Vänern berättade i sin presentation varför hans båt heter HYBRIS. Det kom ett brev från skepparen på Vigg 1241 där han meddelade att båten skulle heta KASSIOPElA efter sköldpaddan i Michael Endes bok Momo. Jag började studera vår medlemsmatrikel. Aldrig tidigare har jag tänkt på så mycket kulturhistoria det finns i den.

Är det månne en antik havsnymf som inspirerat till namnet GALATEA? Var inte NIKE grekernas motsvarighet till romarnas VICTORIA (VIGGTORlA)? Vem av våra skalder var det som skrev ”Resa AMANDA jag vill till aldrig skådade länder”? Har Vigg 458 nått fram till sitt SAMARKAND?

Hjälper trollformeln ABRAKADABRA när man fått en BACILL? Skulle trollkarlen GANDALF från Tolkiens sagovärld ha haft nytta av en CONDOR? MÅRRAN, FILIFJONKAN, MUMIN och LILLA MY för mig i tankarna till Mumindalen.

När jag läser namn som HULDAS KARIN, ELLINORE, NOCTURNE och SOLOLA tycker jag mig höra Evert Taubes luta i bakgrunden.

Efter några timmars botaniserande i denna fantasieggande värld kände jag att det fanns NO RETURN, jag måste få veta vad som ligger bakom alla dessa fantastiska namn på era båtar.

Varför heter hon AMIE, BAMBI, CEJA, DAM IL, ELLEN, FRILLA osv, osv? Jag och ViggenBladets övriga läsekrets väntar med spänning på Ditt brev!

Solveig i Solvind, Vigg 123

. . . och några svar fick hon och övriga VB-läsare:

DARING

Folk som ser namnet, brukar säga: ”Har Du inte glömt ett ”L”? Nej, svarar jag, det är inte en ”älskling” utan en ”Våghals” - en oförvägen! När jag för ett par år sedan förvärvade K-Vigg nr 42, var det litet funderande kring namnfrågan. Eftersom mina två söner heter DAnilo och RIchard och jag själv INGvar så blev det till slut ”DARING”, som ju på engelska språket bland annat betyder ”våghals”.

Ingvar Orsvärn

ELLEN

Efter min mor som dog när jag var två år.

Gustaf Olofsson, Vigg 1248

DAISY M.

Varför hon heter det? Jo, hon hette Corona när jag köpte henne. Men gu’ va’ trist namn. Och när namnbrädan föll bort så tog jag det som Guds finger, och döpte henne efter en förmögen kanadensisk dam som jag träffade i Peru i våras. Gillar att resa? Jomenvisst ibland. Hon var rar dessutom, och skriver brev till mig från alla möjliga platser.

Anders Thorn, Vigg 127

COSTA JOURTAN

När jag köpte 1103 hette hon Muggevigge, Mugge efter porslinsfåtöljen Brydon Boy.

Det kändes lite ”ofräschr’, om ni för-

står vad jag menar, så jag bestämde mig för omdöpning. Eftersom hon bildligt hade kostat mig skjortan, låg det temat närmast till hands. Costa är som bekant spanska och betyder kust. En spanjor uttalar gärna vårt *J* skj-ljud som tyskans ch i t ex Bach och tar, man det uttalet av ”skjortan” och stavar på spanska, så skulle det t ex kunna bli ”jourtan”, Sagt och gjort, hon fick heta Costa Jourtan, och det har lockat fram många leenden.

Harald,1103

SAMARKAND

Mitt båtnamn var bestämt långt innan jag hittade min Vigg. Fick nog symbolisera en kamp och ett mål för mig själv att komma tillbaka efter en svår olycka med bl a bruten rygg och stor risk för invaliditet.

Att äga en Vigg och själv kunna segla henne blev ett av målen. Och nu tre säsonger och ca 1500 sjömil senare är vi alltmer fästade vid varandra.

Martin Rorslund, 458

VIGGOROUS

När vi blev med Viggen 1284 bestämdes strax att hon skulle heta Viggtoria. Dels är det ett framåt namn (ett namn på en som segrar), dels var det en rolig stavning. Men en titt i Viggenklubbens matrikel avslöjade, att här var ingenting nytt under solen. Vigg 1062 bar redan detta namn. Och näraliggande Viggtory hade 774 fått. Men något med ”Vigg” skulle det gärna vara. Så småningom blev det med lätt felstavning engelska Viggorous. Eftersom det betyder ”kraftig, kraftfull, energisk” passade det ju ganska bra på en rejäl, välbyggd och duglig båt.

Kjell Nylén, 1284

Lite mer (och nyare) om ett båtnamn hittar du på sista sidan.

VIGGENMARKNADEN

Säljes

Karlskrona-Viggen, årsmodell 1970
Röd, professionelt lackad.Autohelm bidata ekolod, Autohelm vind ST 30. Plastimo rullfock, Storsegel, genua 12 kvm. Wallas 1300-värmare. Båtvagn. Längd 7,1 m, bredd 2,24 m, djupg 1,11 Depl: 1,4 ton. Ev Mercury 9.9 hkr utbombordare. **Pris 29.900.**
(Båten i Bergsjö Hälsingland)
Tel. **0768-99 49 56**
ronnygustavsson@telia.com
/ Ronny Gustavsson

Albin-Viggen, årg. 1973
24 fod, 4 sovepladser, skrogmateriale glasfiber. Fin båd i ok stand med nyere Furlex rullegenua, velholdt motor, vinterbukke med videre. Pt står båden på land. Klar til en hurtig handel. 23.500 DKR.simon.hertz@hotmail.com
/ Simon Hertz

Köpes

Sprayhood till Albin-Viggen
som nyligen är inköpt.
har någon det liggande i någorlunda skicka så köper jag den direkt.
henricelmehagen@hotmail.com
/ Henric

Sprayhood till min Albin-Viggen
årsmodell 1974
MARADO_419@HOTMAIL.COM
/ NICOLAS CARAMELLA

Beg sprayhood, beg sittbrunnskapell, beg kapellbågar till Karlskrona-Viggen.
Allt av intresse. Även defekta o trasiga
Tel: 070-3063460
ismahni@gmail.com
/ Ismahni Björkman

Senaste annonserna finns på Viggen-Marknaden www.viggenklubben.com

Ett smultronställe för Vänerns Viggen-seglare

Detta smultronställe i norra Dalbosjön hör till mina favoriter. Det ligger långt ut i skärgården, är tillräckligt svårtillgängligt (första gången) för att avskräcka de flesta och är följaktligen oftast helledigt och man ligger där tryggt och säkert, åtminstone så länge inte alla vindars krafter från nordost till ost kommer lösa. Men i så fall finns ju vassen som en skön jättefender. Dessutom, inget hindrar solen att skina in i din båt, om den (solen) till skillnad mot i år inte är skymd av tjocka moln.

Smultronstället ligger i Millesviks skärgård, alldeles söder om St Hästholmen, och är en av de fyra små öar som utgör hästens fötter. Följaktligen kallas ögruppen ibland för Hästskorna!

Enklaste sättet att angöra Hästskorna är från Kräcklingeleden. Gå från gröna pricken öster om L Kräcklingeholmen med kurs ca 85° och du kommer söder om St Hästholmen. En ”lokal” enslinje bekräftar att du är rätt. Följ Hästholmen tills du nästan passerat den, då du girar styrbord och går in mot vassruggen vid den mittre av de tre Hästskor du ser. Där vassen börjar (södra sidan!) lägger du nosen, ankaret har du lagt alldeles vid vasskanten eller en liten bit in (vassfendern!). En dubb i berget och små träd (fäst lågt) ger säker förtöjning, om du inte föredrar egna kilar.

Du kan även angöra från leden genom Millesviks skärgård. Gå då norr om Enholmen - Storholmen och sen rakt upp mot St Hästholmen. Skissen visar hur du går sista biten.

Holmen är inte stor och bjuder varken på bär eller svamp, men antagligen är det gott om fisk i vattnen runt omkring, för till och med jag har fått både abborre och gädda.

Kjell Nylén

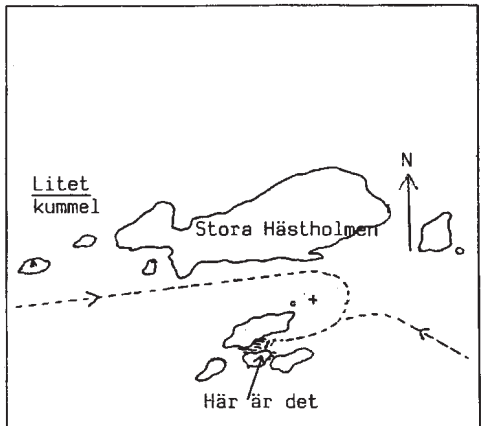

En liten brasklapp:
Det är länge sedan detta tips skrevs så utpricknigen kan ha ändrats!

CLUB SHOP

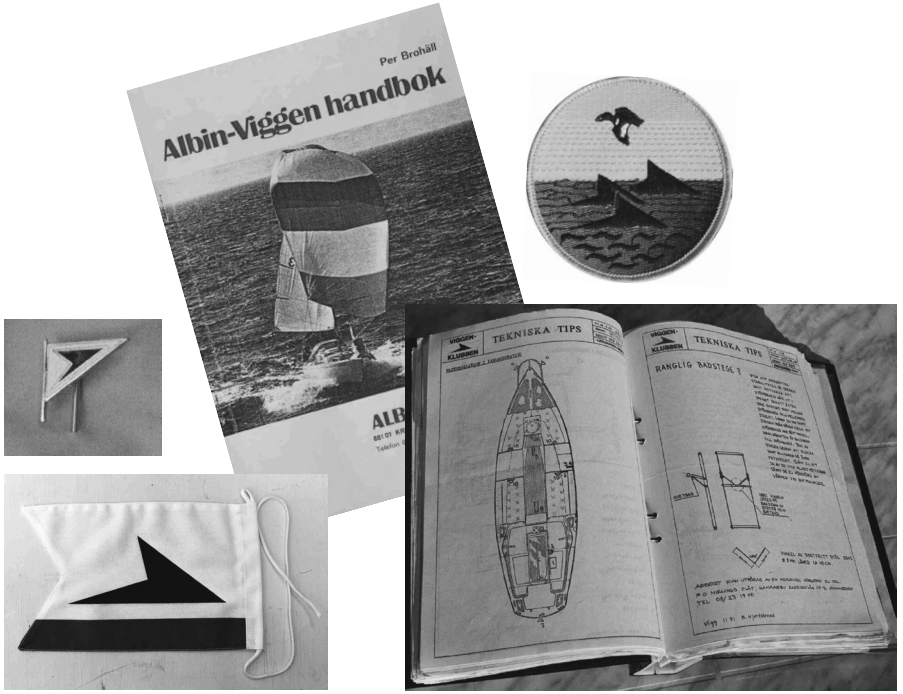

Handbok K- eller A-Viggen	60:-	Klassregler	10:-
Tekniska Tips komplett	180:-	Klubbvimpel	130:-
Tekniska Tips enstaka	10:-	Broderat jackmärke	35:-
Ritningsförteckning	10:-	Klubbnål	35:-

Ritningar, pris varierar med format, kontakta Harald Akselsson, 08-590 802 98

Enklast är om du sätter in beloppet för önskade varor på
VIGGENKLUBBENS PLUS-GIROKONTO 40 73 05 – 2
och anger namn, adress, båtnummer samt vilka varor du vill ha.
Från utlandet: IBAN SE62 9500 0099 6034 0407 3052, BIC NDEASESS

Du kan även ringa Clup Shop-ansvarig, tel nr på näst sista sidan.

Vid leverans utom Sveriges gränser tillkommer porto.
Kontakta materialförvaltaren för uppgift om tillägg.

VIGGENKLUBBEN

Adress: c/o K-G Sabel, Tullgårdsgatan 36, 1 tr, 116 68 Stockholm

www.viggenklubben.com

Avgifter 2011: Aktiv medlem 175:- / Viggen-Vän 50:-

Viggenklubbens PlusGiro-konto: 40 73 05-2

Från utlandet: IBAN SE62 9500 0099 6034 0407 3052, BIC NDEASESS

STYRELSE

Ordförande:	K-G Sabel	Tullgårdsgatan 36, 1 tr, 116 68 Stockholm e-post: k-g.sabel@comhem.se	08-641 17 05
Vice ordförande:	Bosse Rydh	Frejgatan 6, 2 tr ö. g., 114 20 Stockholm e-post: bosse.rydh@swipnet.se	08-15 42 94
Kassör:	Elisabeth Mathisson	Boda Byväg 2 B, 139 90 Värmdö e-post: elisabeth@bodaby.se	08-571 603 41
Sekreterare	Percy Palm	Lilla Torget 4, 761 30 Norrtälje e-post: percypalm@yahoo.se	0723-36 02 47
Club-Shop-ansvarig:	Ingvar Lindén	Söravägen 183, 184 37 Åkersberga e-post: ingvarlinden@akersberga.se	08-540 685 64

KLASSNÄMND	Gunnar Tidner, (sammankallande)	08-758 35 74
Ledamöter:	Ingmar Holmström, Sören Rapp	

TEKNISK KOMMITTÉ	Harald Akselsson, (sammankallande), adress, se nedan	08-590 802 98
Segel & Rigg, Ritningar	Harald Akselsson	08-590 802 98
Skrov, Förtöjning, Pallning	Göran Lilja	08-85 15 33
Karlskrona-Viggen-frågor	Ingvar Lindén	08-540 685 64
El-frågor	Lars Fredriksson	018-38 00 72
Motor	Franz-Josef Rühmland	0706-603680

REVISORER	Gunnar Tidner, Carl-Olof Carlsson
Suppleanter	Lars Berg, Sören Rapp

VALBEREDNING Kjell Eriksson 08-720 54 94, Hans Mathisson 08-571 603 41

ViggenBladet

Material till ViggenBladet sänds till
Alf Bengtsson på någon av adresserna nedan

REDAKTION

Alf Bengtsson (ansv. utgivare)	Hällbygatan 11, 752 19 Uppsala e-post: vebe@comhem.se	018-59 06 98
Harald Akselsson	Hasselbacken 15, 194 38 Uppl. Väsby e-post: jourtan@tele2.se	08-590 802 98

WEBMASTER

Jonas Calén	Ada Nilssons gata 13, 129 56 Hägersten e-post:jonas.calen@gmail.com	08-646 04 04

POSTTIDNING

B

Avsändare:
V I G G E N K L U B B E N
c/o Alf Bengtsson
Hällbygatan 11, 752 19 Uppsala

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING
Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med nya adressen på baksidan (ej adressidan)

Lite mer om båtnamn . . .

När vår nye medlem Arne Ljunggren svarade på de frågor som vi ställde i välkomstbrevet blev det lite knepigt när han kom till båtnamnet, han skrev ungefär så här: "Den heter Askim. Nej, inte som Askim utanför Göteborg utan det är ett turkiskt ord som stavas med ett s med en liten krok* under och litet i utan prick. Det betyder *Min älskling*".

Det vore ju kul om det faktiskt stod så i matrikeln tänkte jag, men det visade sig lättare sagt än gjort. Access vägrade ta emot det, Excel ville inte heller samarbeta, nästa etapp i kedjan på väg mot slutdokumentet – en pdf-fil – var Word, och kors i taket, äntligen funkade det.

Och så här ska det det se ut:

Aşkım

Välkommen du också att berätta om varför din Viggen heter som hon gör!

** Krumeluren på s:et kallas Cedilla.*

/Alf

Kosläpp?

Nej, bättre upp . . .

. . . det är Viggenklubbens nya hemsida som nu släppts och liksom kossorna ligger ute. Adressen är den vanliga, d.v.s. *www.viggenklubben.com* Surfa dit och kolla!

Illustration Annika Forsberg

ViggenBladet

MANUSSTOPP !!!

ViggenBladet 4
13 maj

ViggenBladet 5
14 september

TidTryck 2011